

MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA OTA-ONA BILAN HAMKORLIK

Xamroqulova Nilufar

O'zbekiston Finlandiya Pedagogika instituti

Maktabgacha va Boshlang'ich talim fakulteti,

Maktabgacha talim yo'nalishi 1-kurs talabasi

Annotatsiya: Maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarga ta'lim-tarbiya berishda tarbiyachilarning oila bilan hamkorlik mazmuni va usullari o'z aksini topgan MTT ning ota-onalar bilan ishlashining jamoa tarzida va yakkama-yakka holda ishlash shakllarini mohirlik bilan qo'shib olib. Keng aholi orasida pedagogik tashviqot ishlarini tashkil etish tufayli bolalarni tarbiyalashda ijobiy natijalarga erishish masalalari yoritib berilgan

Kalit so'zlar: Maktabgacha talim tashkiloti, tarbiyachi oila uzliksiz ta'lim, hamkorlik, ochiq eshiklar kuni.

Maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila bir-biri bilan mustahkam bog'liq hamda ular o'rtasida aloqa qanchalik yaxshi yo'lga qo'yilgan bo'lsa, bola shuncha ko'p yordam oladi, hamda uning dastlabki ta'lim tajribasi muvaffaqiyatli bo'lishi extimoli ortadi. „O'zbekiston Respublikasida davlat maktabgacha ta'lim tashkilotlari to'g'risida „Nizom kabi muhim davlat hujjatida maktabgacha ta'lim tashkilotida talim jarayonining qatnashchilari quyidagicha belgilab qo'yilgan: maktabgacha ta'lim tashkilotida bolalar, ota-onalar yoki ularning o'rnini bosuvchi shaxslar va pedagog xodimlar talim jarayonining qatnashchilari hisoblanadi. Bolalarni qabul qilishda maktabgacha ta'lim tashkiloti ota-onalarni yoki ularning o'rnini bosuvchi shaxslarni tashkilotining ustavi va uning faoliyatini tartibga soladigan boshqa hujjatlar bilan tanishtirilishi shart. Maktabgacha talim

tashkiloti bilan ota-onalar yoki ularning o'rnini bosuvchi shaxslar o'rtasidagi o'zaro munosabatlar shartnoma bilan tartibga solinadi. Shartnoma o'qitish tarbiyalash qarab turish va parvarish qilish jarayonida paydo bo'ladigan tomonlarning huquqlari majburiyatlari va javobgarligini o'z ichiga oladi. Maktabgacha talim tashkiloti tarbiyalanuvchisi va xodimlari o'rtasidagi munosabatlar o'zaro hamkorlik, bolaning shaxsini hurmat qilish va unga shaxsiy xususiyatlariga muvofiq rivojlanishi uchun erkinlik berish asosida olib Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachilari oilaning bolani ilk tarbiyachisi sifatidagi ustivor mavqeini etirof etishlari juda muhim. Zamonaviy maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachisi ijtimoiy psixolog bo'lmazligi mumkin emas. Shuning uchun ham o'quvchilar o'rtasidagi o'zaro munosabatlarni yo'lga sola olishi, bolalar jamoasida ijtimoiy-psixologik mexanizmlardan foydalanishni bilishi zarurdir. Bola vositasida oila bilan muloqot qilish -murabbiylar jamoasi majburiyatlarining muhim qismi hisoblanadi. Barcha oilalar o'z bolalarining baxt-saodatidan manfaatdor va ularning yaxshi mamnuniyat bilan o'qishlarini istaydilar. Shuning uchun oila azolari uning yutuqlaridan xabardor bolishni xoxlaydilar. Pedagoglar ota-onalar bilan bola haqidagi tasavvurlarini chuqurlashtirish va imkon qadar samarali ishlash uchun bolaning uydagi va maktabgacha ta'lim tashkilotidagi holati, uning kuchli va zaif tomonlarini, tashvish tug'diradigan barcha jihatlarni mamnuniyat bilan muhokama qilishlari kerak. Maxoratli maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachisi oilalar bilan aloqa qilishda quyidagi tamoyillarga rioya qiladi:

-Vaqt topadi, imkoniyat yaratadi hamda ota-onalarning o'z fikr mulohazalari, quvonchlari, tashvishlari va niyatlarini gapirib berishlarini qo'llab-quvvatlaydi.

-Ko'z-ko'zga tushib suhbat qilish mumkin bo'lgan joyni tanlaydi va malumotlarga hamisha maxfiy sir sifatida munosabatda bo'ladi.

-oilalar tarbiyachilar bilan eng shaxsiy ma'lumotlarni o'rtoqlashadilar binobarin, ularni sir saqlash muhim.

MTT xodimlarini ota-onalar va oila bilan hamkorlikdagi ishlarining eng keng tarqalgan shakllaridan bir qanchasini keltiramiz:

1. Ota-onalar bilan yakkama-yakka ishlash. Ilg'or pedagogik tajribalarning ko'rsatilishicha, ishning bu turi katta ahamiyatga ega. Bunda tarbiyachi oila va bolaning shaxsiy xususiyatlarini o'rganib ularni o'zining tarbiyaviy ishida hisobga oladi. MTTLAR tajribasida ota-onalar bilan yakkama-yakka olib boriladigan ishlarning turli xil shakllari aniqlangan; oilaga tarbiyachining borishi, ota-onalar uchun suhbat o'tkazish ularga maslahatlar berish, ota-onalarning MTT hayoti bilan tanishishlari.
2. Ota-onalar bilan jamoa tarzida tashkil qilinadigan ishlar. Bular ota-onalarning guruhiiy va umumiy majlisi, ota-onalar maktabi, anjumanlar, shanbaliklar, savol-javob kechalari.
3. Ko'rsatmali ishlar. Ishning bu turiko'rgazmali bolalarning ishlarini namoyish qilish, ochiq eshiklar kuni, pedagogik axborot stendlari, ota-onalar uchun kutubxona oilaviy tarbiyaning barcha masalari bo'yicha materiallar solingan papka Ota-onaga pedagogik ta'lim berish va ko'rsatish.

Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachilarining oila bilan olib boradigan ishi mazmuniga quyidagilar kiradi:

Ota-onalarga o'z farzandlarining tarbiyasi uchun davlat va jamiyat oldida javobgar ekanliklarini tushuntirib borish;

Ota-onalarni bola tarbiyasi uchun zarur bo'lgan bilim, malakalardan xabardor qilish.

Bola tarbiyasida oila bilan hamjihatlik, bolani to'g'ri tarbiyalashni nazorat qilib borish, oila tarbiyasining eng yaxshi namunalarini o'rganish va ommalashtirish

Bola MTT da egallagan eng yaxshi fazilatlarni oila sharoitida davom ettirib, oilada egallagan eng yaxshi fazilatlarni bolalar bog'-chasida namoyan qilsa istalgan ijobiy natijalarga erishish mumkin. Tarbiyachilar oila tarbiyasiga doir ijobiy ishlarni ko'ribgina qolmay, balki uni qo'llab -quvvatlash va shu asosida ota-onalar etiborini bola tarbiyasida

hali hal etilmagan vazifalarga qaratishlari lozim. Ota-onalar bilan ishlash bo'yicha ko'p ishlarni tarbiyachi pedagog amalga oshiradi, chunki u bola tarbiyasida yuz berayotgan o'zgarishlarni hammadan ko'proq ko'radi, va bolalar hayoti bilan yaqindan tanish bo'ladi. U ota-onalarga bolalar tarbiyasida nimalarga ko'proq e'tibor berish kerakligi, ularni maktab talimiga tayyorlash, sog'lig'ini, saqlash, ovqati va kun tartibini to'g'ri tashkil etish va boshqalar sohasida tavsiyalar berib boradi. Bolalar MTT va oila o'rtasida hamkorlik o'rnatishda direktor, pedagoglar jamoasi va ota-onalar birgalikda faol ishtirok etishlari lozim. Shundagina bola tarbiyasida kutilgan natijalarga erishish mumkin. Ota-onalar bilan ishlashda quyidagi alohida ish shakllaridan foydalanish mumkin.

Ma'muriyatning ota-onalar qo'mitalari bilan uchrashuvi

Konferentsiyalar

Ochiq eshiklar kuni

Avlodlar uchrashuvi

Savol-javoblar oqshomi

Ota-onalar klubi

Kuzatuv kengashi yig'ilishlari

Ota-onalar universiteti

Ota-onalar halqasi

Bayramlar

Ota-onalar haftaligi

Ota-onalar uchrashuvlari

Davra suhbatlari

Albatta tarbiyachi oila bilan olib boriladiga ishida bolaning yoshiga va imkoniyatlariga etibor qaratishi lozim.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI:

1. Sh.M.Mirziyoev. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta’minlash yurt Taraqqiyoti va xalq farovonligining roli. — T.: O,,zbekiston, 2017.
2. Sh.M. Mirziyoev Erkin va farovon, demokratik O,,zbekiston davlatini birgalikda Barpo etamiz. — T.: O,,zbekiston, 2016.
3. “Maktabgacha ta’lim pedagogikasi” S.Shodiqova T.: 2010
4. O,,zbekiston Respublikasi “Maktabgacha ta’lim va tarbiya to,,g,,risida qonun” T.: 2019
5. O,,zbekiston Respublikasi “Maktabgacha ta’lim va tarbiyaning davlat standarti” T.: 2020
6. Ilmiy izlanuvchi: Xamroqulova Nilufar.